

MEMÒRIA DEL CURS 2016-2017

Setembre 2017

ÍNDEX

I. Reflexió interna:

- Debats de Patronat
- Seminaris

II. Activitats públiques

III. Ajut a la Formació Premi Joan Maragall

IV. Publicacions:

- Col·lecció “Cristianisme i cultura”
- Col·lecció “Quaderns de la Fundació Joan Maragall”
- Revista *Qüestions de vida cristiana*

MEMÒRIA CURS 2016-2017

I. REFLEXIÓ INTERNA

• DEBATS DE PATRONAT

Com ja és habitual aquest curs el Patronat de la Fundació ha dedicat una reunió mensual a temes de Debat Cultural. En alguna ocasió el tema ha estat introduït per algun ponent extern al Patronat (Josep Castanyé, Josep M. Mallarach, Ramon M. Nogués i Carles Lluch).

Els temes de debat treballats aquest curs han estat:

- *Luter i el protestantisme* (tres sessions)
- *Pastoral universitària i de la cultura* (tres sessions)
- *Kant*, a propòsit del llibre de Pere Lluís Font
- *Relacions Església-estat* (dues sessions)
- *Transhumanisme*
- *La resurrecció*
- *La petjada ecològica*
- *L'homosexualitat*
- *La novel·la catòlica*

Trimestralment també s'ha fet una reunió de caire administratiu i mensualment s'ha reunit la comissió Permanent del Patronat de la Fundació.

• SEMINARIS PERMANENTS

La Fundació Joan Maragall s'ha definit des dels inicis per la seva voluntat d'establir ponts de diàleg entre el cristianisme i la cultura contemporània. Al llarg dels anys, aquesta voluntat s'ha anat plasmant en moltes iniciatives, com ara cursos, cicles de conferències, simposis, seminaris, jornades, publicacions, etc. S'ha tingut en compte tant el món del pensament com el de la literatura i el de les arts. En aquest context, s'ha obert una nova dinàmica complementària de treball a través dels Seminaris Permanents.

Durant el curs 2016-2017 se n'ha iniciat un de nou, aquest entorn de la doctrina social de l'Església. Porta per títol *Realitat econòmica i desenvolupament humà integral* i està organitzat per tres institucions: la Fundació Joan Maragall, el centre Cristianisme i Justícia i Justícia i Pau. Coordinat per Eduard Ibáñez, formen part de la comissió: Joan Rigol i Josep M. Carbonell (FJM), Xavier Casanovas i Josep Miralles (CiJ) i el mateix Eduard Ibáñez (JiP).

Els Seminaris –majoritàriament coordinats per patrons de la Fundació– treballen d'acord amb una dinàmica pròpia: fixen un calendari de reunions, conviden els participants a formar-ne part i estableixen els continguts temàtics de les sessions que, en alguns casos, són introduïdes per un ponent -membre o no- del seminari intern.

- **Grup de reflexió sobre l'islam a Catalunya**

Coordinat per **Antoni MATABOSCH** i **Jaume FLAQUER**, el seminari continua les seves reunions per divuitè curs consecutiu.

Format per persones d'àmbit cristià, pot estar obert, si es considera oportú, a persones de l'islam. Es concep com un grup de reflexió, sense excloure que pugui fer alguna aportació més pública o alguna recomanació en els nivells que es consideri convenient.

Dates: 4 d'octubre de 2016, 24 de gener, 15 de febrer, 19 d'abril i 21 de juny de 2017.

Durant aquest curs s'ha acabat de llegir i de comentar el llibre *Ce que vous ne savez pas sur l'islam*, de Tareq Oubrou.

- **IFE21**

Coordinat per **Josep M. CARBONELL**, el seminari vol ser un espai de debat i confrontació intel·lectual entre joves cristians, sobre temàtiques transversals de diferents disciplines, que ajudi a adquirir noves claus interpretatives per al diàleg entre la fe i la cultura.

Així, el grup de treball mensual és també un petit laboratori d'investigació sobre la religiositat i la societat contemporània.

Aquest curs només s'ha fet una reunió, el 8 d'abril de 2017, entorn de la lectura del llibre de Pere Lluís Font *Cristianisme i modernitat*.

- **Patrimoni Sacre**

Coordinat per **Eloi ARAN** i **Ricardo GÓMEZ**, el seminari té per objectius: oferir un espai de trobada per a professionals interessats en la reflexió sobre el patrimoni sacre; reflexionar sobre com transformar el patrimoni sacre en una eina al servei de l'evangelització; i acompanyar tots aquells que des de l'àmbit acadèmic o cultural fan recerca sobre aquesta temàtica.

El format de les sessions consisteixen en una ponència teòrica, presentació de casos pràctics i espai de debat o taula rodona.

Dates: 26 de setembre, 28 de novembre de 2016, 6 de febrer i 8 de maig de 2017

Temes plantejats: *Restauració del patrimoni sacre* (Elsa Ibars i Antoni Martí); *Patrimoni sacre i acció social* (Teresa Bermúdez); *Patrimoni sacre modern i litúrgia* (Fernando López Arias i Lorena Duque); *Dimensió urbana del patrimoni sacre* (Alba Arboix, Josep Maria Riera, Sonsoles Vilahur i Josep Minguell).

Tot i ser un seminari intern si alguna persona de l'àmbit considera que pot aportar coneixements i vol participar-hi pot adreçar la seva petició a:

patrimonisacre@fundaciojoanmaragall.org.

- **Art i cristianisme**

Coordinat per **Ramon PLA i ARXÉ**, i format per Pere Lluís Font, Daniel Giralt-Miracle, Joan Manuel Homar, Jordi-Agustí Piqué, Albert Soler i Bernat Vivancos, el seminari té l'objectiu de reflexionar sobre quina és l'experiència —específica— que crea la percepció de l'art i deduir, complementàriament, una resposta a la pregunta ¿en quina mesura es pot parlar d'art cristià? És un objectiu del seminari formalitzar per escrit aquestes reflexions.

Dates: 24 d'octubre de 2016 i el 7 de març de 2017

Temes plantejats: Cadascuna de les sessions s'ha dedicat a una matèria de la qual se n'ha responsabilitzat el membre del seminari que millor coneixia aquell àmbit: Música (Jordi-Agustí Piqué i Bernat Vivancos) i Filosofia (Pere Lluís). Abans de cada sessió, el ponent ha

enviat un text de síntesi del seu posicionament. En cada reunió, l'especialista ha exposat la seva anàlisi i, a continuació, s'ha obert un debat entre els assistents. Posteriorment, s'ha redactat un text amb les conclusions. Aquest text s'ha enviat als membres del seminari per tal que hi donessin la seva conformitat.

- **Comunicació i religió**

Coordinat per **Josep M. CARBONELL** i **Míriam Díez**, el seminari es proposa ser un espai de trobada i de debat entre comunicadors, pensadors, filòsofs, antropòlegs i sociòlegs per reflexionar entorn de la relació entre els mitjans de comunicació -en el seu sentit més ampli- i el fet religiós, de manera particular, el cristianisme.

Dates: 16 de desembre de 2016 i 17 de març de 2017

Temes plantejats: *Entrevistar el Papa Francesc, una caixa de sorpreses* (Antonio Spadaro); *Cobrint Francesc, un desafiament per al periodisme* (Philip Pulella)

- **Filosofia**

Coordinat per **Ignasi BOADA** i **Pere LLUÍS FONT**, el seminari agrupa persones interessades alhora per la filosofia i pel cristianisme i es proposa abordar metòdicament qüestions a cavall d'aquestes dues dimensions del nostre món cultural.

Dates: 5 de novembre de 2016, 4 de març de 2017 i 20 de maig de 2017

Temes plantejats: *Entorn del concepte de filosofia cristiana* i *El Jesús de la història*

- **Història**

Coordinat per **Jaume DANTÍ**, el seminari té com a objectiu el tractament de temàtiques, amb el rerefons del cristianisme i de la religió en general, dins de l'anàlisi històrica. El seminari es proposa el coneixement i la reflexió sobre la recerca, la producció historiogràfica i les possibilitats de les diferents fonts documentals.

Dates: 23 de febrer i 17 de maig de 2016

Tema plantejat: *Possibilitats documentals i estat de la recerca sobre ordes femenins, monacals i conventuals.*

- **Realitat econòmica i desenvolupament humà integral**

Coordinat per **Eduard IBÁÑEZ**, aquest seminari vol contrastar la realitat de l'economia actual amb les orientacions i criteris que proposa la doctrina social de l'Església (DSE), analitzant amb rigor ambdues dimensions.

Dates: 25 d'abril, 9 de maig, 23 de maig i 6 de juny de 2017

Temes plantejats: *La realitat de l'economia i el principi del bé comú*, *El desenvolupament econòmic i el principi de destinació universal dels béns*, *Realitat i futur del treball humà, un bé i un dret fonamental*, *Economia i opció preferencial pels pobres.*

II. ACTIVITATS PÚBLIQUES

• **CONFERÈNCIA D'INAUGURACIÓ DE CURS**

HUMANISME, TRANSHUMANISME I POSTHUMANISME. ASSAIG DE DISCERNIMENT

A càrrec de Francesc TORRALBA

L'acte tingué lloc el dilluns 3 d'octubre de 2016 a la Sala a d'Actes del Seminari Conciliar de Barcelona i fou presidit per Mons. Joan Josep Omella, Arquebisbe de Barcelona.

Al final de l'acte es va fer públic el beneficiari de l'**Ajut a la Formació** i es va llegir el veredict del **Premi Joan Maragall**.

- **CURS VIRTUAL**

Ha continuat la col·laboració amb l'ISCREB amb la difusió d'uns cursos *on line*

Europa: retrobar l'ànima

Professor: Lluís FOIX

Dates: de l'1 d'octubre al 4 de novembre de 2016

Ecologia

Professor: Jòrdan FAUGIER

Dates: del 25 de febrer fins 31 de març de 2017

El silenci

Professor: Ignasi BOADA

Dates: del 22 d'abril fins 28 de maig de 2017

- **REFLEXIÓ SOBRE L'ACTUALITAT CULTURAL I RELIGIOSA DEL MES**

Durant el curs han seguit les sessions mensuals de reflexió sobre l'actualitat cultural i religiosa que continuen tenint un públic fidel d'assistents. Presentades per Òscar Bardají, han comptat amb els següents ponents convidats:

10 d'octubre	Jordi AMAT
21 de novembre	Núria ICETA
19 de desembre	M. Victòria MOLINS
16 de gener	Bernabé DALMAU
20 de febrer	Vicent PARTAL
20 de març	Anna FIGUERA
24 d'abril	Sergi VICENTE
22 de maig	Joan SALICRÚ
19 de juny	Adrià BAS

- **PRESENTACIÓ**

"UNA HISTÒRIA PARTICULAR".

Els conflictes Església-Estat a la Menorca del segle XVIII

De Josep M. QUINTANA, a càrrec de Mons. Sebastià TALTAVULL

Va tenir lloc a la seu de la Fundació el **dijous 20 d'octubre de 2016**. Hi van intervenir Jaume DANTÍ, patró de la Fundació Joan Maragall i catedràtic d'història moderna (UB), Josep-D. GUÀRDIA, president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, Josep M. QUINTANA, autor, i Sebastià TALTAVULL, bisbe auxiliar de Barcelona.

- **CICLE DE CONFERÈNCIES**
TORNEM A PARLAR DE L'HUMOR

Com en edicions anteriors, aquest cicle de conferències és una coorganització amb la UPF.

El cicle Aula Eixample d'aquest any ha proposat ha donat continuïtat al tema de l'humor desenvolupat el curs passat. S'ha endinsat en altres ressons de l'humor en el llenguatge, en les arts i en les relacions personals.

Coordinador: Oriol IZQUIERDO

Dilluns, 17 d'octubre de 2016
Qui canta els seus mals espanta
Mariona SAGARRA

Dilluns, 24 d'octubre de 2016
Llegir i riure. L'humor en la literatura
Jordi GALVES

Dilluns, 7 de novembre de 2016
Riure per no plorar. Humor i actualitat
Pepa PLANA

Dilluns, 14 de novembre de 2016
Siguem realistes i demanem l'impossible: traduiu l'humor (i que sigui graciós)
Patrick ZABALBEASCOA

Dilluns, 28 de novembre de 2016
Riure's de l'altre, riure's d'un mateix. L'humor en les relacions personals
Sebastià SERRANO

- **CONFERÈNCIA**
LA MISERICÒRDIA, UNA ACCIÓ POLÍTICA
A càrrec de Josep M. RAMBLA

En col·laboració amb el Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona, el Grup de Juristes Roda Ventura i Pax Romana-ICMICA, la Fundació organitzà la conferència d'inauguració de la 32ª Assemblea del Moviment Pax Romana-ICMICA.

Va tenir lloc el **divendres 28 d'octubre de 2016**, a l'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna.

- **DEBATS**
CIUTATS (+) HUMANES

El creixement de la ciutat és sovint vist com un problema. El creixement càdtic és confós amb la incapacitat de les ciutats per gestionar un espai limitat i uns recursos de la comunitat per tal d'aconseguir un desenvolupament urbanístic sostenible. Però les ciutats han i poden ser noves oportunitats per a la ciutadania i els governs per construir relacions humanes, actuar, crear experiències positives per a les persones i facilitar un procés sostenible i

equitatiu que construeix comunitat, millora la qualitat de vida i crea barris segurs i pròspers. Unes ciutats centrades en les persones que permeti un canvi transformador en la tradicional planificació i gestió de ciutats, un canvi que beneficiï tothom.

Dilluns, 9 de novembre de 2016

Actuals reptes de la cohesió de les ciutats

Carme TRILLA i Joan SUBIRATS, moderats per Anna ROIG

Dilluns, 16 de novembre de 2016

La creació de ciutats sostenibles

Oriol NEL·LO i Salvador RUEDA, moderats per Begoña ROMAN

Dilluns, 23 de novembre de 2016

La construcció de la identitat a l'àmbit urbà

Antònia HERNÁNDEZ i Andreu DOMINGO, moderats per Josep M. CARBONELL

- **PRESENTACIÓ núm. 84 de la Col·lecció “Cristianisme i cultura”**
CRISTIANISME I MODERNITAT. PER UNA INCULTURACIÓ MODERNA DEL CRISTIANISME

El **divendres 11 de novembre de 2016** va tenir lloc la presentació del llibre de Pere LLUÍS FONT, *Cristianisme i modernitat. Per una inculturació moderna del cristianisme*. L'acte es va celebrar a l'Aula Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (Lleida) i va anar a càrrec de David JOU, Montse MACIÀ, Josep M. FORNÉ i de l'autor.

- **SIMPOSI INTRNACIONAL**
ESTAT I RELIGIONS
I la seva relació en les democràcies pluralistes actuals

Coordinadors: Miquel CALSINA i Daniel GAMPER

25 i 26 de novembre de 2016

Amb aquest Simposi, la Fundació Joan Maragall ha recuperat una activitat que formava part de la seva programació des dels inicis. Juntament amb el Palau Macaya amb la proposta d'aquest tema s'ha volgut incentivar el debat i la reflexió sobre els reptes que planteja avui l'eclosió del pluralisme religiós en les societats democràtiques actuals. Ens trobem davant d'un nou repte per a la governabilitat que cal analitzar des de diverses disciplines, d'aquí que la plataforma de debat que oferim inclogui filòsofs, sociòlegs, politòlegs i juristes.

Quin paper li correspon a la religió en les societats europees contemporànies? La teoria de la secularització s'ha demostrat incompleta, d'aquí que convingui ara diagnosticar de bell nou el grau de vitalitat de les creences religioses així com les diferents formes que aquestes estan adoptant.

El compromís d'Europa amb la llibertat de consciència i religiosa imposa noves obligacions a les institucions polítiques i jurídiques, nacionals i internacionals. Les minories religioses, majoritàriament procedents de la immigració, manifesten de manera insòlita els inevitables biaixos que es produeixen en les lleis i en el funcionament administratiu. És oportú, doncs, reflexionar sobre la discriminació i els límits de l'acomodació perquè siguin raonables a les exigències derivades de les creences religioses. No es pot obviar en aquest context la

dificultat de conjuminar els valors d'universalitat als que aspiren els sistemes liberals amb l'acomodació de les minories culturals i religioses.

La gestió de la diversitat religiosa no té només un vessant jurídic. La pròpia estructura política dels Estats europeus té incidència en el reconeixement d'aquesta diversitat. D'aquí que convingui estudiar de quina manera les diverses versions de la laïcitat mostren una major sensibilitat pel fet religiós i quin és el tractament que mereixen les minories en els diversos contextos sociopolítics. El Simposi va tenir lloc al Palau Macaya.

Divendres 25 de novembre de 2016

Cap a una societat postsecular?

M. del Mar GRIERA

Detlef POLLACK

Moderador: Camil UNGUREANU

Dissabte 26 de novembre de 2016

Discriminació i acomodació de les minories religioses

Javier MARTÍNEZ TORRÓN

María ELÓSEGUI ITXASO

Moderador: Jaume FLAQUER

Democràcia i fet religiós: la relació entre estat i confessions religioses. Els models de la laïcitat.

Christian JOPPKE

Alessandro FERRARA

Moderador: Daniel GAMPER

- **PRESENTACIONS Núm. 85 de la Col·lecció “Cristianisme i cultura”**

LES DONES DE LA BÍBLIA

A propòsit de la publicació del volum de la col·lecció “Cristianisme i cultura”, *Les dones de la Bíblia* (coordinat per Armand PUIG), el **26 de gener de 2017** es va organitzar un diàleg entre Mar PÉREZ i Núria ICETA, moderat per Pere Lluís FONT.

Posteriorment, el **23 de febrer de 2017**, Núria Iceta i Mar Pérez van participar en una taula rodona moderada per Ramon PRAT. La sessió constà de dues intervencions que van oferir dues mirades: Mar Pérez enfocà la seva reflexió com autora de dos capítols i com a biblista i Núria Iceta parlà des de la perspectiva de lectora i s'endinsà en el diàleg fe / cultura. L'acte va tenir lloc a la sala d'actes de l'REL.

- **AUDICIONS COMENTADES**

L'ESPERIT EN MÚSICA. MODULACIONS DE LA TRANSCENDÈNCIA

A càrrec de Jacobo ZABALO

L'art musical sembla posseir la capacitat de traslladar allò inefable de la realitat humana perquè comunica sense paraules, causant afectes de forma immediata. És una alquímia coneguda, ancestral, però que no deixa de resultar fins a cert punt misteriosa. La consubstancial ambigüïtat de la música –que va ser destacada per personalitats tan eminents i tan distants com Leonard Bernstein o Theodor W. Adorno- permet encara diverses formes d'obertura a la transcendència, a partir de les vibracions anímiques que suscita.

Wolfgang A. Mozart és segurament, amb el permís de Johann Sebastian Bach, qui més profit va treure'n de les connexions psicològiques i espirituals de la música. Es pot considerar el compositor més universal per la seva pertinença al Classicisme però, sobretot, per haver desenvolupat un llenguatge musical de lleugeresa colpidora que, de forma no gens paradoxal, atorga profunditat a les seves creacions. L'espiritualitat refulgeix de forma explícita en les composicions religioses, com la *Missa en do menor* o el *Rèquiem*, però també en d'altres menys conegudes, fins i tot sense part coral, com és el cas de la *Mauereren Trauermusik*. En aquest sentit, Hans Küng s'ha atrevit a assenyalar la sensibilitat religiosa de Mozart també en peces instrumentals; una possibilitat que es va tenir present durant les breus audicions preparades en ocasió de la primera sessió, i que s'evidencia també en l'obra de J. S. Bach.

Precisament, la segona sessió es va dedicar al músic conegut per a molts com el recuperador de les *Passions*, és a dir, Félix Mendelssohn, autor d'una sèrie de composicions de temàtica religiosa força important. Mendelssohn no només mira enrere, sinó que formula un llenguatge que s'emmiralla en l'equilibri mozartià i sembla defugir el subjectivisme implícit a l'esperit romàntic. Aquest fet li ha pogut restar rellevància en comparació a alguns dels seus estrictes contemporanis, com ara Schumann o Chopin; però l'originalitat i qualitat de composicions com la *Simfonia 2a, Lobgesang* ('Cant de lloança') és incontestable. A través de diferents audicions es van revelar alguns dels aspectes més interessants de la contribució a l'espiritualitat per part de Mendelssohn, qui –com en el cas de la obra simfònica esmentada, o la *Simfonia 5^a*– ret homenatge a Martin Luter i a la difusió del pensament teològic.

Dimecres 1 de febrer de 2017, 19h

Les composicions religioses de Mozart

Dimecres 15 de febrer de 2017, 19h

Mendelssohn i les referències al luteranisme

- **PRESENTACIÓ núm. 86 de la Col·lecció “Cristianisme i cultura”**
ÀNGELS I ROBOTS. La interioritat humana en la societat hipertecnològica

De Jordi PIGEM (Premi Joan Maragall 2016)

La Fundació té la voluntat d'incentivar la difusió de les seves publicacions a través d'activitats diverses. Aquest curs amb la publicació de l'original guanyador del Premi Joan Maragall 2016 han tingut lloc diverses presentacions arreu del territori:

2 de març de 2017

Auditori de la Fundació Joan Maragall

A càrrec de Josep M. MALLARACH i de David JOU

14 de març de 2017

Llibreria 22 (Girona)

A càrrec de Xavier SERRA NARCISO i de Miquel CALSINA

22 de març de 2017

Llibreria la Temerària (Terrassa)

A càrrec d'Albert CORTINA i d'Isidre FERRÉ

16 de maig de 2017

Dòria Llibres (Mataró)

A càrrec de Joan SALICRÚ i d'Isidre FERRÉ

Així mateix Jordi Pigem va fer altres presentacions a títol personal a l'Escala, Palafrugell, Blanes i Andorra.

- **CICLE DE CONFERÈNCIES**
TEOLOGIA I PENSAMENT LAIC

La Fundació Joan Maragall responent al seu objectiu essencial de contribuir a la inculturació contemporània del cristianisme ha organitzat el cicle de diàlegs *Teologia i pensament laic*.

Com els nous coneixements científics, tècnics i humanistes interpel·len el pensament teològic? Com aquest evoluciona en les seves formulacions i en la renovació del seu llenguatge? El pensament teològic se sent estimulat per la necessitat de donar resposta als nous reptes que li arriben des de la ciència i des de les noves aproximacions pluridisciplinàries al fenomen humà?

Aquest cicle de diàlegs ha volgut fer possible el diàleg educat i racional entre creients i no creients sobre temes de fons de la cultura, tot identificant els elements comuns entre el pensament laic i la teologia cristiana per arribar a posar de manifest les diferències conceptuals entre un món i l'altre. En definitiva, acostar dues perspectives de la realitat habitualment polaritzades.

Coordinador: **Francesc TORRALBA**

Dimecres 1 de març de 2017

La dignitat humana

Begoña ROMAN i Victòria CAMPS

Moderador: Francesc TORRALBA

Dimecres 8 de març de 2017

La cura de la naturalesa

David JOU i Jorge WAGENSBERG

Moderador: Pere LLUÍS FONT

Dimecres 15 de març de 2017

El sentit de la història

Lluís DUCH i Josep RAMONEDA

Moderador: Ferran SÁEZ

Dimecres 22 de març de 2017

L'atenció als més vulnerables

José Ignacio GONZÁLEZ FAUS i Margarita BOLADERAS

Moderadora: Llum DELÀS

- **SEMINARI**
LA CELEBRACIÓ DEL 700 ANYS DE RAMON LLULL

En continuïtat amb la col·laboració de la Fundació Joan Maragall amb l'REL s'ha organitzat aquest Seminari a Lleida a càrrec de Teodor SUAU

El Seminari tingué lloc a la Universitat de Lleida el divendres 10 i el dissabte 11 de març de 2017.

- **II CONGRÉS QVC**

RECUPERAR LA DIGNITAT INTEL·LECTUAL DEL CATOLICISME

En el marc de col·laboració entre l'Abadia de Montserrat i la Fundació Joan Maragall el **dissabte 18 de març de 2017** es va celebrar al II Congrés de Qüestions de vida cristiana, un espai que va donar continuïtat a la reflexió iniciada fa dos anys entorn del tema d'Europa.

En aquesta ocasió l'objectiu de la jornada –a la que van assistir 50 convidats- era construir un espai en el qual intel·lectuals i acadèmics, creients i no creients, dialoguessin i reflexionessin sobre el rol de l'intel·lectual i sobre com restituir la dignitat intel·lectual del catolicisme. Un tema que reprenia el contingut del darrer monogràfic núm. 256 de *Qüestions de Vida Cristiana*. La jornada començà a les 10h del matí i acabà cap a les 17h. Va presentar i moderar David JOU

Restituir la dignitat intel·lectual del cristianisme

Julio MARTÍNEZ, rector de la Universitat Pontifícia de Comillas

Lluís DUCH, monjo de Montserrat

Paradoxes i perplexitats de la vida intel·lectual

Francesc TORRALBA, director de *Qüestions de Vida Cristiana* i patró de la Fundació Joan Maragall

- **CICLE DE CONFERÈNCIES**

PODER POLÍTIIC I RELIGIÓ. ENTRE L'ENTESA I EL CONFLICTE

Coordinador: Jaume DANTÍ

La Fundació Joan Maragall, conjuntament amb el Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona, la Secció d'Història Medieval i Moderna i la Secció d'Història Contemporània de la mateixa universitat, han donat continuïtat al cicle sobre *Política i religió*, iniciat el curs 2012-2013. El seu objectiu va ser oferir una panoràmica de com el poder polític, en quatre períodes distints, integra i/o combat la diferència religiosa en el si de la societat. Tot i la diversitat dels temps, de les circumstàncies i dels protagonistes, es poden observar en tots els casos moments de complicitat i altres d'enfrontament segons convenia i convé als poders establerts.

Aquesta ambivalència és la que es va analitzar entorn de la comunitat jueva a la Catalunya baixmedieval; en la política de la monarquia hispànica en relació a la població morisca; en el conflicte entre catòlics i protestants a l'Europa del segle XVII; i en la difícil conjugació entre democràcia i poder islàmic en països musulmans a les primeres dècades del segle XXI. En el moment present, el coneixement històric pot ajudar a interpretar algunes de les causes i de les falses justificacions de la conflictivitat que malmet tants racons del món.

Dimecres 29 de març de 2017

Poder polític i judaisme a la Catalunya baixmedieval

Irene LLOP (Universitat de Vic)

Dimecres 5 d'abril de 2017

Centralització política i uniformitat religiosa. Cristians i musulmans a la monarquia hispànica (S. XVI-XVII)

Rafael BENÍTEZ (Universitat de València)

Dimecres 19 d'abril de 2017

Conflicte polític i justificació religiosa. Catòlics i protestants a l'Europa del S. XVII
Doris MORENO (UAB)

Dimecres 26 d'abril de 2017

Democràcia i poder islàmic. Relacions entre musulmans a l'Àfrica mediterrània i a l'Orient Mitjà (S. XXI)
Òscar MONTERDE (CEHI-UB)

- **PRESENTACIÓ**

ELS REPTES DEL PAPA FRANCESC

De Teresa FORCADES

El dijous **7 d'abril de 2017** va tenir lloc a l'Auditori de la Fundació la presentació del darrer llibre de Teresa FORCADAS, publicat a Viena Editorial. L'acte va anar a càrrec d'Emília BEA i de Josep M. CARBONELL.

- **CONFERÈNCIA**

BÍBLIA I ESPIRITUALITAT

A carrer d'Enzo BIANCHI

Per cloure les nou edicions del curs *Claus de lectura de la Bíblia* es va convidar Enzo BIACHI, fundador del Monestir de Bose (Itàlia), a pronunciar una conferència sobre Bíblia i espiritualitat. Abans de l'acte, obert al públic, Enzo Bianchi va participar a la reunió del Patronat i va compartir la seva experiència a Bose. L'acte va tenir lloc el dimarts **6 de juny de 2017** a l'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna i fou presentat per Ignasi BOADA i per Jaume ANGELATS.

III. AJUTS A LA FORMACIÓ I PREMI JOAN MARAGALL

- **AJUTS**

És un dels objectius de la Fundació Joan Maragall promoure vocacions de persones joves que tinguin capacitat i vulguin treballar en el camp del diàleg entre la fe i qualsevol dels àmbits de la cultura. Es tracta de suscitar i promoure futurs intel·lectuals cristians sensibles a les relacions entre la pròpia disciplina (tant en el camp de les ciències de la naturalesa com en el de les ciències humanes) i el cristianisme, fent veure les repercussions religioses i les implicacions humanístiques, ètiques o polítiques del tema estudiat.

En aquesta tretzena convocatòria es va acordar de concedir l'ajut a **David COLOMER BEA**, que sota la direcció del Dr. Joan Alfred MARTÍNEZ SEGUÍ, ha treballat el projecte ***La llibertat religiosa com a bé jurídic protegit***. El seguiment per part de la Fundació ha estat a càrrec del Dr. Antoni MATABOSCH.

- **PREMI JOAN MARAGALL**

La Fundació Joan Maragall ha convocat el XXV Premi Joan Maragall per a una obra d'assaig o d'investigació sobre *Cristianisme i cultura*, entenent tots dos termes i la seva relació en el

sentit més ampli (que inclou, naturalment, aspectes religiosos o interreligiosos, però també aspectes humanístics, ètics i polítics). Actualment el Premi és biennal. El guanyador de la darrera convocatòria ha estat Jordi PIGEM amb l'obra *Àngels i robots. La interioritat en la societat hipertecnològica*. El veredictes es feu públic al final de l'acte d'inauguració del curs 2016-2017.

IV. PUBLICACIONS

Col·lecció “Cristianisme i cultura”

85. *Les dones de la Bíblia*
Armand PUIG I TÀRRECH (coord)
86. *Àngels i robots. La interioritat humana en la societat hipertecnològica*
Jordi PIGEM (Premi Joan Maragall 2016)

Col·lecció “Quaderns de la Fundació Joan Maragall”

112. *Humanisme, transhumanisme i posthumanisme. Assaig de discerniment*
Francesc TORRALBA
113. *Memòria, interioritat i alteritat*
Gabriel AMENGUAL
114. *Bíblia i cultura. Sis mirades*
Narcís COMADIRA, Joan FERRER, David JOU, Pere LLUÍS FONT, Perico PASTOR,
Armand PUIG I TÀRRECH

Revista “Qüestions de Vida Cristiana”

255. *Ramon Llull*
256. *Recuperar la dignitat intel·lectual del catolicisme*
257. *Josep M. Rovira Belloso, 90 anys*

Francesc TORRALBA és el director de la revista des del núm. 251; Josep HERRERO n'és el cap de redacció i Guillem JOVÉ és el secretari de redacció.

El Consell de redacció està format per:

Gabriel AMENGUAL
Emília BEA
Miquel CALSINA
Agustí COLOMER
Bernabé DALMAU
Jaume DANTÍ
Teresa FORCADES
Josep HERRERO
Ramon PLA I ARXÉ
Ramon PRAT
Núria TERÉS (+)
Míriam DÍEZ